

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

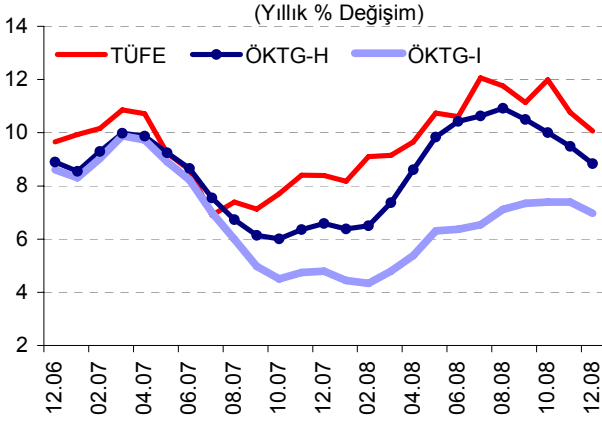
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

5 Ocak 2009

ÖZET...

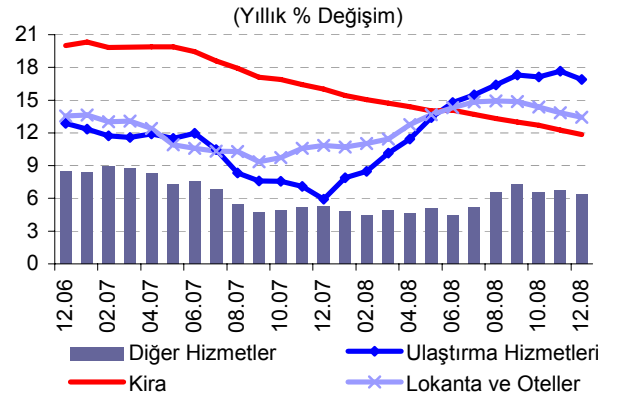
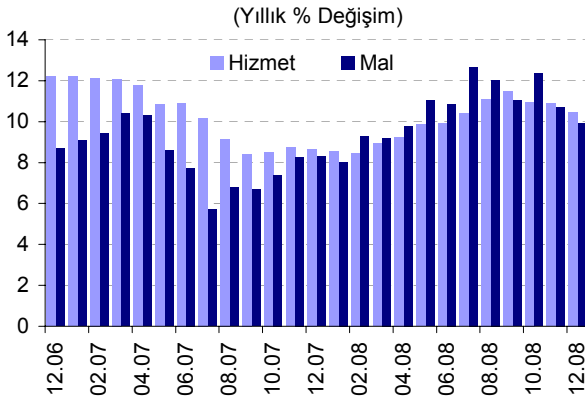
Aralık ayında tüketici fiyat endeksi yüzde 0,41 oranında azalmış ve 2008 yıl sonu enflasyonu yüzde 10,06 olarak gerçekleşmiştir. Aralık ayı fiyat gelişmeleri döviz kurundaki hareketlerin kısa dönemli etkilerinin büyük ölçüde sınırlı kaldığını teyit etmektedir. Bunun yanında petrol ve diğer emtia fiyatlarındaki gerileme enflasyondaki düşüşü desteklemeye devam etmektedir. Talep koşullarındaki zayıflamaya paralel olarak hizmet fiyatlarında gözlenen yavaşlama genele yayılarak sürmektedir. Bu çerçevede, temel enflasyon göstergelerindeki olumlu görünüm devam etmektedir. Önümüzdeki dönemde enflasyonun kademeli olarak düşüşünü sürdürmesi beklenmektedir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Aralık ayında tüketici fiyatları yüzde 0,41 oranında düşmüş ve yıllık enflasyon 0,7 puan gerileyerek yüzde 10,06 olmuştur. Enerji, işlenmemiş gıda ürünleri, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksinin yıllık artış oranı 0,65 puan azalarak yüzde 8,84'e gerilemiştir. Bu endeksten işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergesinin yıllık artış oranı da bir önceki aya göre gerileyerek yüzde 6,97 olmuştur.

Aralık ayında mal grubu fiyatları yüzde 0,66 oranında gerilerken, hizmet grubu fiyatları yüzde 0,32 oranında artmıştır. Yıllık enflasyon mal grubunda yüzde 9,93'e, hizmet grubunda ise yüzde 10,46'ya gerilemiştir.

Hizmet grubunda, maliyetlerdeki azalış ve iç talebin zayıf seyrinin etkisiyle Aralık ayında tüm alt gruplarda yıllık enflasyon gerilemiştir. İşlenmiş gıda fiyatlarının artış hızındaki belirgin yavaşlamanın yemek hizmetleri fiyatları üzerindeki olumlu yansımaları devam ederken, petrol fiyatlarındaki yüksek oranlı azalışlar sonucunda ulaştırma hizmetleri yıllık enflasyonu da gerilemeye başlamıştır. Kiranın yıllık artış oranı ise Aralık ayında 0,4 puan daha düşerek yüzde 11,85 olmuştur. Hizmet fiyatlarının artış hızındaki yavaşlamanın önümüzdeki dönemde de sürmesi beklenmektedir.

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

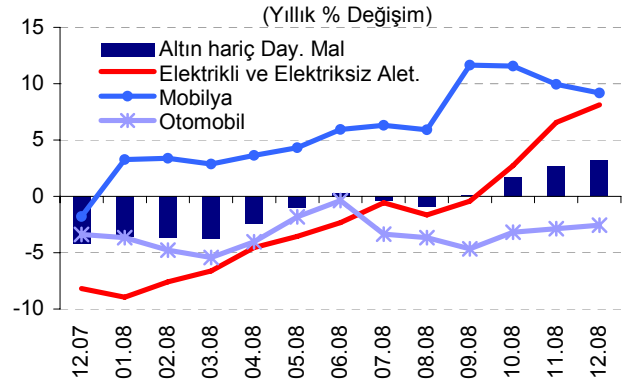
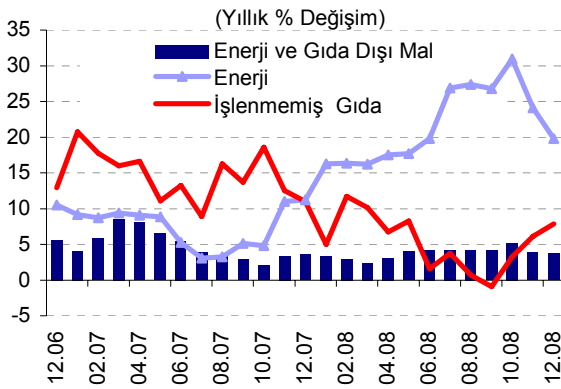

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

5 Ocak 2009

Enerji grubu fiyatları Aralık ayında yüzde 2,58 oranında azalmıştır. Ham petrol fiyatlarında gözlenen birikimli azalışların etkisi yurt içi akaryakıt ve tüp gaz fiyatlarındaki yüksek oranlı indirimler ile Aralık ayında daha da belirginleşmiştir. Böylece, enerji grubu yıllık enflasyonu son iki ayda yaklaşık 11,2 puan düşüşle yüzde 19,81'e gerilemiştir. 2009 yılında enerji grubunun yıllık enflasyonundaki gerileme eğiliminin süreceği öngörülmektedir.

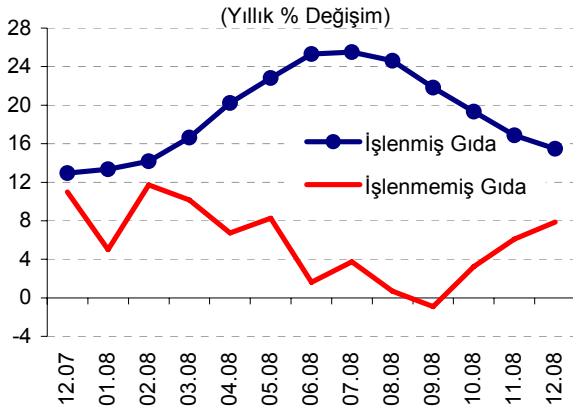
Enerji ve gıda dışı mal grubunun yıllık enflasyonundaki düşüş Aralık ayında da devam etmiştir. Zayıf seyreden talep koşulları nedeniyle indirim sezonunun erken başlaması sonucunda giyim grubu fiyatları aylık bazda yüzde 3,92 oranında gerilemiştir. Böylelikle, bu grupta fiyatlar bir önceki yılın aynı dönemindeki seviyesinin altına inmiştir. Dayanıklı tüketim malları (altın hariç) grubunun yıllık enflasyonunda sınırlı bir artış gözlenmiştir. Toplam talep koşullarının mevcut seyri TL'deki değer kaybının dayanıklı tüketim malları fiyatlarına olan etkisini önemli ölçüde sınırlamaktadır.

Dayanıklı mal (altın hariç) fiyatları Aralık ayında yüzde 0,43 oranında azalmıştır. Döviz kuru hareketlerinin etkisi elektrikli ve elektriksiz ev aletleri fiyatları kanalıyla kısmen görülmüş, diğer malların fiyatları üzerinde ise belirgin bir etki gözlenmemiştir. İç ve dış talepte belirginleşen zayıflamaya paralel olarak mobilya ve otomobil fiyatlarının düşüş eğilimini koruduğu gözlenmektedir. Aralık ayında otomobil ve mobilya fiyatları sırasıyla yüzde 1,26 ve 0,68 oranlarında gerilerken, otomobil fiyatlarında son altı aylık dönemdeki azalış yüzde 5,85 oranına ulaşmıştır.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Aralık 2008	Aralık 2007	Aralık 2008	Aralık 2007
TÜFE	-0,41	0,22	10,06	8,39
1. Mallar	-0,66	0,05	9,93	8,29
Enerji	-2,58	0,89	19,81	11,25
İşlenmemiş Gıda	1,01	-0,64	7,87	10,99
İşlenmiş Gıda	0,04	1,27	15,46	12,95
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	-0,74	-0,66	3,75	3,56
Dayanıklı Mallar	0,11	-1,04	5,54	-3,34
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	-0,43	-0,91	3,19	-4,21
Yarı Dayanıklı Mallar	-2,38	0,15	11,54	7,86
Dayanaksız Mallar	0,42	0,23	9,99	11,69
2. Hizmetler	0,32	0,70	10,46	8,64
Kira	0,39	0,76	11,85	16,01
Lokanta ve Oteller	0,23	0,57	13,44	10,87
Ulaştırma Hizmetleri	0,49	1,16	16,89	5,93
Diğer Hizmetler	0,28	0,62	6,40	5,29

Kaynak: TÜİK, TCMB.

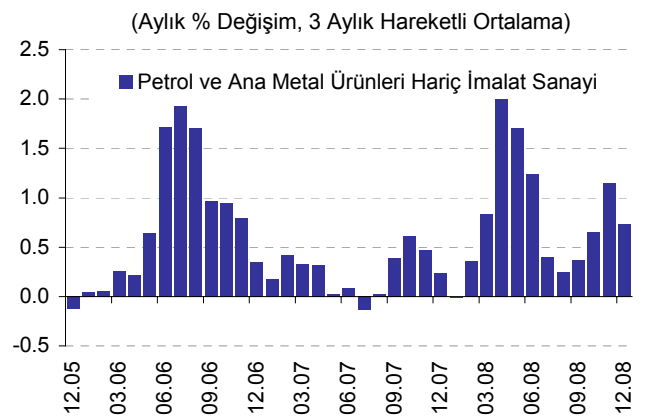
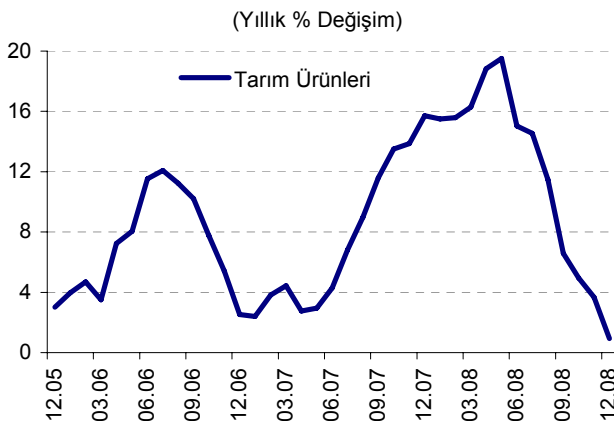
Aralık ayında işlenmiş gıda fiyatlarındaki yavaşlama sürerken, işlenmemiş gıda enflasyonu yükselmiştir. Böylelikle, gıda ve alkolsüz içecekler grubu yıllık enflasyonu yüzde 11,90 olarak gerçekleştirmiştir. İşlenmemiş gıda fiyatları Aralık ayında yüzde 1,01 oranında artarken, grup yıllık enflasyonu yüzde 7,87 seviyesine yükselmiştir. Yıl genelinde taze meyve-sebze fiyatları yüzde 2,59 oranında azalırken, diğer işlenmemiş gıda fiyatları yüzde 16,3 oranında artmıştır. Özellikle, olumsuz hava koşulları kaynaklı olarak fiyatları yıl genelinde sırasıyla yaklaşık yüzde 44 ile yüzde 55 oranında artan pirinç ve bakliyat kalemlerindeki artışlar grup fiyat artışında belirleyici olmuştur.

İşlenmiş gıda ürünleri yıllık enflasyonu Aralık ayında yüzde 15,46'ya gerilemiştir. Böylelikle, 2008 yılının ilk yarısında özellikle ekmek ve tahıllar ile katı ve sıvı yağlar alt kalemlerindeki yüksek fiyat artışlarının etkisiyle oldukça yüksek seviyelere ulaşan grup yıllık enflasyonu, olumlu üretim ve dış fiyat gelişmeleri çerçevesinde son beş ayda yaklaşık 10 puan gerilemiştir. Grup enflasyonundaki kademeli düşüş eğiliminin önümüzdeki dönemde de devam edeceği tahmin edilmektedir.

...ÜFE...

Üretici fiyatları Aralık ayında yüzde 3,54 oranında düşerken, yıllık enflasyon 4,1 puan azalarak yüzde 8,11'e gerilemiştir. Tarım ürünleri fiyatlarında 2008 yılının ikinci yarısından itibaren süregelen düşüşler Aralık ayında da devam etmiştir.

Bu ayda imalat sanayi fiyatları yüzde 3,81 oranında gerilemiştir. Bu gelişmede, emtia fiyatlarındaki belirgin yavaşlamanın etkisi hissedilmektedir. İmalat sanayi fiyatlarındaki gerileme temelde petrol ürünleri ve ana metal sanayi sektörlerindeki fiyat düşüşlerinden kaynaklanmakla birlikte, ana metal sanayi ve petrol ürünleri hariç imalat sanayi fiyatlarında da düşüş (yüzde 0,57) gözlenmiştir.

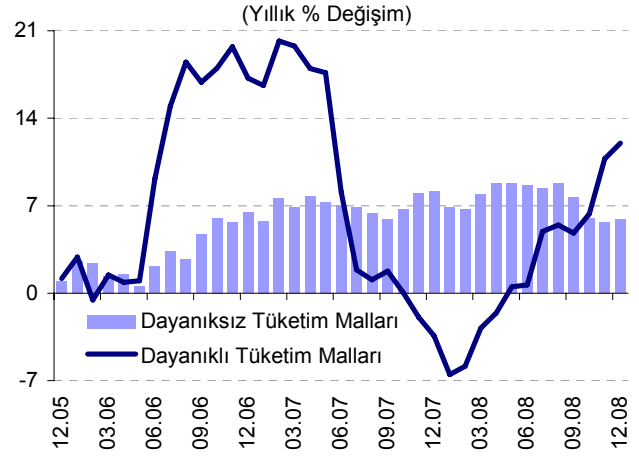
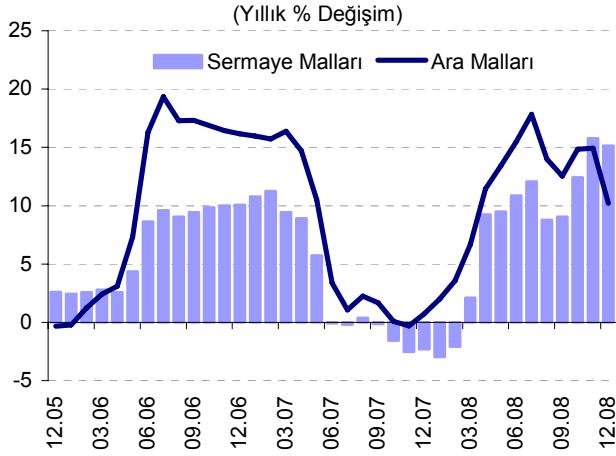
ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

5 Ocak 2009

Aralık ayında sanayi fiyatlarında gözlenen yüzde 3,69 oranındaki düşüş ara malları, dayanıklı tüketim malları ve enerji fiyatlarındaki gerilemeden kaynaklanmıştır. Sermaye malları fiyatlarının aylık artışı ise son iki aya göre önemli ölçüde yavaşlamıştır.

MIGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Oca.08	Şub.08	Mar.08	Nis.08	May.08	Haz.08	Tem.08	Ağu.08	Eyl.08	Ekm.08	Kas.08	Ara.08	Yıllık
Ara Malları Fiyatları	1,18	1,66	4,30	4,90	2,03	1,69	1,42	-2,58	-1,21	0,89	-0,57	-3,60	10,21
Sermaye Malları Fiyatları	0,44	1,23	2,84	6,71	-0,42	0,32	0,83	-2,54	0,04	2,48	2,33	0,20	15,15
Dayanıklı Tüketim Malları Fiyatları	-2,00	0,90	2,74	0,75	2,60	-0,30	2,13	1,52	-0,38	1,43	2,94	-0,80	12,00
Dayanıksız Tüketim Malları Fiyatları	-1,15	1,63	0,86	2,08	-0,33	0,02	-0,06	0,45	1,06	0,28	0,61	0,31	5,89
Enerji Fiyatları	0,60	7,74	7,85	8,56	5,29	2,06	3,91	-6,19	-2,77	-0,03	-1,06	-12,18	12,25

Kaynak: TÜİK, TCMB.

...TABLOLAR

Aralık Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2008		2007	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	-0,41	10,06	0,22	8,39
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	28,63	0,48	11,90	0,36	12,03
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,00	0,00	0,32	0,01	17,20
Giyim ve Ayakkabı	8,07	-3,92	-1,54	-1,25	4,08
Konut	16,60	-0,53	22,88	0,97	11,48
Ev Eşyası	7,42	0,59	10,37	0,19	4,17
Sağlık	2,54	-0,31	2,01	-0,67	0,85
Ulaştırma	12,59	-2,51	2,37	-0,08	5,26
Haberleşme	4,30	0,51	5,74	1,46	-1,78
Eğlence ve Kültür	2,81	0,59	6,98	-0,43	-1,26
Eğitim	2,24	-0,08	7,32	-0,05	5,96
Lokanta ve Oteller	5,64	0,23	13,44	0,57	10,87
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,16	1,49	11,66	-0,60	5,08

Kaynak: TÜİK

Aralık Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2008		2007	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	-3,54	8,11	0,15	5,94
Tarım	19,84	-2,87	0,16	0,52	15,70
Sanayi	80,16	-3,69	10,07	0,06	3,78
Madencilik	1,62	-3,05	16,93	2,69	15,49
İmalat	73,33	-3,81	6,36	0,07	4,27
Enerji	5,21	-2,67	60,28	-0,92	-5,59

Kaynak: TÜİK

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.